Namen, Daden, Deugden, en Ondeugden

Van alle de

KONINGEN

Van Juda, en Israël.

Gedicht door A. V. Mast.

t'AMSTERDAM,

Gedrukt by *Jacob Wagenaer*, Boekverkoper, op den hoek van de Molsteegh, 1671.

5

Voorbericht.

In't alderminste is dit de poorte, waar door de rechtveerdigen ingaan, ten zy men haar gelijken wil met Noah, in de eerste, en met Loth, in de verdurve twede wereld: want het is al onder malkanderen vermengd, bloed, en moord, dieverye, en bedrog, verdervinge, ontrouwe, beroerte, meineedigheid, onruste der vroomen, vergetenheid der weldaadigheid, besmettinge der zielen, verwisselinge des geslachts, ongeregeldheid des huwelijx, overspel, en dartelheid, en derhalven heeft God haren weg, op haren kop gegeven. Samuël schafte dezen eersten Koning een' schouder op, betekenende dat de kroon niet op het hoofd, maar op den schouder moest worden gedragen, doch het hoofd, in zig behoudende 't zaed van de kromme slomme slange, verpletterd door het derde oordeel in 't paradijs, heeft alles verdurven, den SCEPTER VAN JUDA doen wijken, en den Wetgever van tusschen zijne voeten. O driemaal overgelukkigen! die achter de vaten zig versteken, of, om de woorden van Amos te gebruiken, in dit Samaria zitten, in den hoek van 't bedde, en op de sponde van de koetze.

Namen, Daden, Deugden, en Ondeugden

Van alle de

KONINGEN van JUDA.

Iet op dit klein papier, naa 't leven,
Den op en ondergang beschreven
Van 't wijdberoemde Joodsche rijk,
In drie en twintig persoonaadien,
Op hoog verhevene stellaadien
Geklommen, of gedaald in 't slijk.
De zoon van Kis zal d'eerste wezen,
Voor 't volk van Samuël geprezen,
Gezalfd, geëerd, gevierd, gevreesd,
Tot dat hy Agag ging verschoonen,
En door den den hemel dus te hoonen,
Geplaagd wierd van een' boozen geest.
Na SAUL heeft den olyhooren
Den Koningh DAVID uitverkooren;
Die Goliath van Gath versloeg,
En Moab, Ammon, Filistijnen,
Syrier, en Edom hielp aen 't quijnen,
Of onder gloênde tiggels joeg.
Hoe waard was hy die goude kroning,
Hoe dierbaar zijnen Opperkoning!
Hoe heilig, zonder wederga!
Regt na Gods hert, zo hy zijn oogen,
Door overdwaalsche lust bewoogen,
Gesloten had voor Bathseba.
Haar beider vrugt, een recht mirakel
Van wijsheid, als een Gods Orakel
In 't oordeel van de ware vrou,
Of afgerichte valsche moeder,

Betoonde zich een Rijxbehoeder,
  In zijnen eerſten Tempelbou:
Maar ach! hoe dwaalt dit broze leven,
Al weder uit het ſpoor gedreven
  Door vrouweliefde, die de zon
Deed ondergaan in miſt, en dampen,
In oorlog, burgertwiſt, en rampen
  Van dezen wijzen SALOMON.
REHABEAM kieſt jonger raden,
Valt in zo zwaar een ongenade,
  Dat Juda eeuwiglijk betreurd,
Als 't, naa 't verwijten, en vergrammen,
Den afval ziet van vijfpaar ſtammen,
  Van zijn beloofde ſtam geſcheurd.
ABIAM volgd zijn 's vaders wegen,
Verlaat zijn God, verlieſt den zegen,
  Daald, na drie jaaren, in het graf.
O ASA! gy koomt weêr herſtellen
Den godsdienſt, hoogten nedervellen,
  Zet zelf uw moeder Maacha af,
Gy koomt die oude ſchulden boeten:
Doch, zijnde krank aan uwe voeten,
  Vertroud min God, dan medicijn,
En zult in deze zonde ſterven,
Uw JOSAFAT zal roem verwerven,
  Maar vriend van Koning Achab zijn.
JEHORAM volgd vervloekter paden,
Derft om den Baäl God verſmaden,
  Gelijk ook zijn godloze zoon,
Dien Koning Jehu, zeer verbolgen,
Tot aen Megiddo liet vervolgen,
  En om zijn ſnoode ſtukken doôn.
Doch, na de moord van AHASIA,
Vermoord zijn moeder ATHALIA

Het gantſche Koninglijke zaad.
Hoe kan regeerzucht 't wijf vervoeren,
En ſtaat, en ſtad, en volk beroeren!
Waar houd de wreedheid langer maat?
Die moordſchuld zal niet eeuwig dralen:
Zy moet het met dood betalen,
Wanneer d'aartspriester Jojada
Den jongen JOAS hoog laet zetten
Met handgeklap, en rijxtrompetten;
Die groeid in Athaliaas ſcha,
Verbeterd heilige gebouwen,
Wil op zijn' vad'ren God betrouwen,
Zo lang die vrome prieſter leefd:
Maar, na dat ongelukkig ſterven,
Zal zelfs zijn zoon geen heul verwerven,
Die bloedig, by den altaar ſneefd.
De wraak van godgeliefde zielen
Vervolgd den koning op de hielen,
Jozakar, en Jozadab ſlaan
Hun heer, die ſterft, en word begraven,
Haar bloed zal zijnen zoon weêr laven,
Doch niet op kind'ren overgaan.
Deez' AMAZIA, naa 't verwinnen
Van Edom, brengd haare afgoôn binnen,
En ſtuipt, en búigt zich voor die goôn,
Waar toe verrukt hem die verkeertheid?
Hoe bloeid de valſche godsgeleertheid!
Gelijk melaatsheid in zijn zoon,
Die, in den tempel zelfs wil branden,
In ſpijt der prieſt'ren, d'offerhanden.
USSIA word terſtond melaats,
Uit Gods, en uit zijn huis gedreven,
Aan JOTHAM word de kroon gegeven,
Die trad noit binnen deze plaats.

Hier koomt een Achaz, een verwaten,
Zelf uit der Vad'ren graf gelaten,
Om zijn te goddeloos bedrijf.
Hiskiäs zal het Rijk verweeren,
Ten trots van Assur, zien vermeeren
Zijn jaaren nog tot tien, en vijf.
Wat zal ik van Manasse schrijven,
Die zo veel gruw'len dorst bedrijven,
Zijn kinders door het vuur liet gaan?
Bekeerde zondaar! uwe klagten,
En boeten zal God niet verachten.
Dit heeft uw Amon niet gedaan,
Die u slegs heeft gevolgd in 't quade.
Josia! ach gy zijt te spade
Gekooren in 't vervallen rijk,
Hoor Huldaas mond, zy zal 't u leeren;
De hemel wil niet langer weeren
Het quaad, maar straffen 't ongelijk.
Gy zult nogtans al d'ongelukken
Niet zien, die Juda zullen drukken,
Uw hert heeft voor Gods woord gebeefd.
Uw koninkrijk kan niet lang duuren.
Gy moet het met de dood bezuuren.
Uw lof op yders lippen zweefd.
Joähas, des niet tegenstaande,
Tergd ook zijn God, regeerd drie maanden,
Tot dat hem Necho binden laat,
En dus naar 't Land van Hamath voeren.
Nebukadnezar zal besnoeren
Jojakim, in een' droeven staat:
Dees liet den waren Godsdienst drijven.
Zijn zoon Jojachin mag niet blyven
In 't land, hy moet naar Babel toe.
Al bondverbrekers, en bedùrven,

Troulooze hoop, gy hebt verwurven
Op uwen rug, Gods geesselroe.
De leste Koning van deez' allen
Is ZEDEKIA, die vervallen,
Door muyterye, in Babels haat,
Zijn heil moet door de vlugt verkiezen,
Te Ribla zijn gezicht verliezen,
Naa 't slagten van zijn gansche zaad.

Syrach 49. *vers* 5. Uitgezondert David, ende Ezechias, ende Josias, hebben zy allen mishandelingen begaan.

6. Want zy hebben de Wet des Alderhoogste verlaten. De Koningen Juda zijn bezweken.

7. Daarom heeft hy haren hoorn anderen gegeven, ende hare heerlijkheid aan een vreemd volk.

8. Die hebben de uitverkorene heilige Stad verbrand, ende hare wegen woest gemaakt door de hand Jeremie.

Namen,

Namen, Daden, Deugden, en Ondeugden

Van alle de

KONINGEN van ISRAËL.

WAt menſch zal zig van brakke tranen,
Van rou en jammerklagten ſpanen,
Die leeſt het deerelijk geſtel,
Trouloosheit, Godsſmaad, bloedvergieten,
En al de ſmerten en verdrieten
Van 't zondig rijk van Iſraël?
Van 't rijk, dat eeuwigh magh betreuren
Den afval en het ſtammeſcheuren
Van Davids huis, door Nebats zoon,
Die, eertijts vlugtig in Egypte,
Den haat van Salomon ontſlipte,
Daarna ontfing des Konings kroon.
JEROBOÄM, uw kerkgebaaren,
Uw kalveren, uw rookaltaaren,
Uw opgeworpe Prieſterdom
Heeft God tot gramſchap aangedreven,
Uw huis zal voor de moorders beven,
BAËZA NADAB brengen om:
Maar tot afgodery genegen
Bewandelen uw kromme wegen
Door 't kalf te Bethel, en te Dan;
Ook tragt hy Juda te benouwen,
En laat het trotſe Rama bouwen,
Verbitterd in zijn vloekgeſpan.
Wat mag hem al dat bouwen baten,
Die houwt en ſteenen moet verlaten
Voor Aſaas volk, door Benhadab
Geteiſterd in zijn land, en ſteden?

Zijn

Zijn zoon, tot overdadigheden
Geneigd, ſmoord in zijn dronkenſchap.
Als SIMRI ELA had verſlagen,
Regeerd hy naulijx zeve dagen,
Of word van OMRI zo beſtreen
Te Tirza, dat hy niet voor handen
Zag tot zijn hulp als 't huis te branden,
En dus te koomen om met een.
Wat balzem zal dees' wonden heelen,
Scheurd Iſraël nog aan twee deelen,
Volg Omri dees', die Tibni na?
De zoon van Ginath ſterft verſchoven,
En Omri raakt den hoek te boven,
Heerſt zes jaar, koopt Samaria
Van Somer, laat dien berg bebouwen,
Den naam van haren Heer behouwen,
Dog wandeld erger, als die geen
Die voor hem hebben 't Rijk bezeten.
Ook zal zijn ACHAB God vergeten,
Verkocht tot alle Godloosheen.
Dan neemd hy Izebel ter vrouwe,
En rigt, na dat onheilig trouwen,
In Baäls huis een altaar op:
Dan plant hy boſſchen, ende beemden,
Niet voor den waren God: maar vreemden,
En voerd den gruwel in den top.
Elias derft hy zelfs verbolgen,
Met laſterleugenen vervolgen,
Die hem den ſpaden regen meld.
Vorſt Benhadab tweemael geſlagen,
Klimt op zijn laffe zegenwagen
In 't Syriſch oud bezit herſteld.
Dan word zijn hebluſt, op den wingerd
Van Naboth, zo verkeerd verſlingerd

Dat hy zijn hoofd wend na de wand,
Vermaagerd, zonder brood te proeven,
Tot Izebel uit dat bedroeven,
Hem helpt, en Naboth aan een' kant.
Hebt gy gedood, bezit genoomen
Rampzalig Vorst? de tijd zal komen,
Dat, in de plaats van Naboths bloed,
Uw bloed de honden zullen lekken,
Uw Izebel haar spijs verstrekken,
Uw afkoomst worden omgewroet.
Gy hebt gescheurd, uit schrik voor plagen
Uw klederen, een' zak gedragen
Om 't lijf, gevast, betoond berou,
Dat quaad zal uwen dagh verschoonen,
Dog namaals treffen uwe zoonen,
Of die uw Rijk beheerschen zou.
Roep vry, om Ramoth te verwinnen,
Vier honderd leugengeesten binnen,
Verwerp het woord van Micha hier,
Een, uit die onbekende mannen,
Zal zijnen boog eenvoudig spannen,
En tussen gespen, en pantzier
U wonden, en den dood doen voelen,
De honden lekken, onder 't spoelen
Uw's wagens, haar beloofde bloed,
Samaria bewaard uw assen.
Een traly zal uw zoon verrassen,
Die Baäl Zebud vragen doed,
O Gruwel! of hem God zal redden,
Dan of hy, op dat kranke bedde,
Zal sterven, door dien zwaren val,
Hier andwoord de Propheet Elias
Uw zondevolger Ahazias,
Dat hy gewiss'lijk sterven zal.

Hy, zonder oir, aldus geſtorven,
Heeft JORAM 't Koninkrijk verworven,
Zijn broeder Joram, die het beeld
Van Baäl niet heeft konnen dragen,
Dien Afgod heeft ter neêr geſlagen,
Gemaakt van die hem had geteeld.
Dog aan de hatelijke zonden
Van Nebaths zoon, te vaſt verbonden,
Verwind hy Meſa door Gods kragt,
Die hem niet kunnende verduren,
Uit wanhoop, op zijn bange muren,
Zijn' eerſtgebooren heeft geſlagt.
Nu is het oordeel rijp geworden,
Dat Nimſi zoon tot wraak aanporden,
Uit laſt van 't goddelijk bevel,
Dies rijd hy, met zijn ſtoet, zeer vinnig,
Verwoed, kloekmoedig, en ontzinnig,
Na Jorams heelplaats, Jiſreël:
De wachter heeft hem, op die wegen,
Gezien, dies rend hem Joram tegen
Met Ahazia, vraagd na vreê:
Maar JEHU ſpand zijn' ſtrijdboog wakker,
Doorſchiet zijn hert by Naboths akker,
Waar hy zijn lichaam werpen deê.
Vergeefs mag Ahazia loopen,
Hy moet het met de dood bekoopen,
Ter venſter uit met Izebel,
Hoe ſchoon vercierd aan al de leden,
De paarden zullen ſtrax vertreden
Dat hondenaas te Jiſreël.
De zeventig nakomelingen
Van Achab hare ſtraf ontfingen,
Terſtond, op Jehus brief onthoofd.
Hoe zal de lamp van Juda ſchijnen?

Daar twee en veertig ſtralen quijnen,
Van 's levens lieve ligt beroofd,
Zy om des Konings zoons te groeten
Gekoomen, hier ook ſneuv'len moeten:
Dog Jonadab krijgd gunſt, en hand,
Klimt op de wagen, ziet den yver
Van Jehu, die hoe langs, hoe ſtijver
De Goddelijke wraakboog ſpand.
Bedriegelijk laat hy nu weten
Aan Baals Prieſters, en Propheten,
Zijn grooten luſt tot haren dienſt,
Leid ondertuſſen op zijn luimen,
Beveeld zijn hoofdmans 't Rijk te ſchuimen
Van dezen drek, op 't onverzienſt.
Hier hoordmen niet dan houwen, hakken,
Hier zietmen heim'lyke gemakken,
Daar eertijdts 's Afgods Tempel ſtond:
Wie derft by Jehu zig gelijken?
Indien hy ſlegs had kunnen wijken
Jeroboam en zijne zond.
Die zonde heeft zijn glans ontluiſterd,
Zijn troon verwrikt, zijn kroon verduiſterd,
Doen wankelen zijn trots bezit,
Nogtans, om dat hy Gods bevelen
Gehoorzaamd heeft, in vele delen,
Regeerd hy in zijn vierde lid.
JOAHAS wierd uit hem gebooren,
Die ook de kalv'ren heeft verkooren,
Dies dreigde God heel Iſraël,
Bezoeteld door die oude ſchande,
Te geven in de wrede handen
Van Benhadab, en Hazäel,
Dog wierd, door zijn boedvaardigheden,
En haar verdrukking nog verbeden.

De

De zoon in 's vaders wegen ſtaat,
Vorſt JOAS zou het Rijk vermeeren,
Ganſch Syrien tot ſtof verteeren,
Had hy gevolgd Elizaas raad.
JEROBOÄM wie kan U prijzen?
Die uit uw handel gaat bewijzen
Hoe gy Jerobaäm gelijkt,
Met ZACHARIA, wien de handen
Van SALLUM, voor het volk, aanranden,
Zo dat het huis van Jehu wijkt.
MENAHEM veld dien konings moorder,
Doed quaad, krijgd Pul tot een verſtoorder,
Zoon PEKAHIA erft zijn kroon,
Heeft zig tot Bethels ſchuld begeven,
Geraakt door PEKAH om het leven,
Wierooker van verzierde Goon,
Hem ſloeg HOSEA, d'alderleſte
Van negentien, ligt d'alderbeſte.
De maat was vol, o wee! o wag!
'T ganſch Iſraël moeſt uit zijn erven,
In ballingſchap, elendig ſwerven,
Men weet niet waar, tot dezen dag.

1. *Reg.* 14. *vers* 14. Doch de HEERE zal zig eenen Koning verwekken over Iſraël, die het huis Jeroboams ten zelven dage uytroeien zal. Maar wat zal 't ook nu zijn?

15. De HEERE zal oock Iſraël ſlaen, gelijk een riet in 't water omgedreven word, ende zal Iſraël uytrukken uyt dit goede land, dat hy haren vaderen gegeven heeft, ende zalſe verſtroien op gene zijde der riviere, daarom dat zy hare boſſchen gemaakt hebben, den HEERE tot toorn verwekkende.

16. Ende hy zal Iſraël overgeven om Jeroboams zonden wille, die gezondight heeft, ende die Iſraël heeft doen zondigen.

4. *Eſdra* 13. *vers* 40. Deze zijn de tien ſtammen, die uyt haar land gevangen zijn genomen in de dagen des Konings Oſee, welken Salmanaſer de Koning der Aſſyriers gevankkelijk wech gevoert heeft: ende heeftſe over de riviere gevoerd, ende zy zijn overgebracht in een ander land.

41. Doch zy werden te rade, dat zy de menichte der Heydenen zouden verlaten, ende in een verder land vertrekken, daer geen menſchelijk geſlachte oyt te vooren gewoond en hadde.

42. Daar wilden zy hare rechten onderhouden, die zy in haar land niet gehouden en hadden.

43. Zy zijn dan daar in getogen door de enge ingangen van de riviere Euphrates.

44. Want de Alderhooghste dede haar alsdoe teekenen, ende hield de aderen der riviere op, tot dat zy daar over gegaan zijn.

45. Want door dat land was eenen wegh van een lange reize van anderhalf jaar, daarom word de landstreke Assarath genaamt.

46. Doe hebben zy daar in gewoond tot den laatsten tijd: ende als zy nu weder om zullen beginnen te komen.

47. Zoo zal de Alderhooghste wederom de aderen der riviere ophouden, op dat zy daar over gaan mogen: daarom hebt ghy deze menichte vreedzaem gezien.

NABERICHT.

Wat dunkt u, lieve Lezer, mag ik te regte vragen, wanneer gy deze slegte lof liedekens, gelijk Gaal, de Zoone Ebeds, tot veragting van Abimelech digten liet, koomt te lezen? zijn hier niet vele geroepen, en weinigh uitverkooren? mag Ezechiel niet een scheermes der barbieren nemen, om zijn gansche hair door een weegschaal te verdeilen, ende een weinig, in getale, te binden in zijne slippe? ik meinde waarelijk by mijn zelven, dat ik, tegen den name Jezu van Nazareth vele wederpartijdige dingen moeste doen, indien ik deze wederpartijders van zijn Koninkrijk, tegen welken de steen, zonder handen van den bergh afgehouwen, heeft geworsteld, ende haar vermaald, hadde verby gegaan: maar zy waren in den anderen gevlogten, gelijk doornen, dog het gejuig der Godloozen is van na by geweest ende de vreugde des huigelaars voor een oogenblik.

Quorum Flaminia tegitur cinis, atque Latina.